

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Védekezés.

Rendkívül fontos mozgalmat fog a legközelebb megindítani **Biró Károly dr.**, mint polgármester, a *gazdakör* nevében **Lipozencsics Lázár dr.** és **Bólints József dr.** kulturatanácsos. A mozgalom célja lesz, hogy elejét vegyék a fenyegető inségnek, amelyre a szokatlan szárazság és aszály miatt szomorú kilátásunk van.

E mozgalomban leendő részvételre **Biró Károly** polgármester és **Lipozencsics Lázár** fogja hívni az összes szabadkai jótékonyági és társadalmi köröket. Értekezletre hívja őket a gazdakörbe, hogy helyes érzéssel a segélynyújtás módjait megállapítsák, s hogy a társadalom biztosítsa a törvényhatóság vezetőit e nagy és nemes munkában az együtt működésről és támogatásról.

E nagy és eléggé nem dicserhető munka előkészületei már folynak, s meg vagyunk győződve arról, hogy százan meg ezren fordítják most figyelmüket a társadalomnak a hatóság vezetése alatt a gazdakörben megtartandó értekezletére, melynek határozatai bizonyára nem maradnak csak írott malaszt, nem maradnak pedig azért, mert törvényhatóság és társadalom vállalkozik a határozat hozatalra és a határozat végrehajtására.

A szokatlan idők figyelmeztetését megértette Szabadka gondosan körültekintő hatósága és az a kör, mely a szokatlan idők csapásából származó inséget legjobban képes mérlegelni. És tette határozta magukat.

Tudják, hogy jótékonyági körünk eddig mindent megtettek a tél nyomorának enyhítésére s hogy e tekintetben az

idén sem fognak semmit sem mulasztani. Csakhogy ez az év kivételes. Az inség, a nyomor megszázosorodott alakban fog megjelenni. Kenyérhiány, élelmiszerek drágasága, a gazdasági élet különböző ágaiban észlelhető szükség, az ebből kifolyó munkahiány, mindez az inség oly munkát, oly küzdelmet kíván, ha le akarjuk győzni, a melyben magasztos és elkerülhetetlen feladat vár a hatóságra, melynek támogatása és vezetése nélkül társadalmi körünk talán erőtlenné volnának kénytelenek szemlélni az inség pusztítását.

Oda állnak tehát a társadalom élére, támogatásról, vezetésről biztosítják őket, nem kérve egyebet, mint segítséget, melynek megadása a társadalomnak legszentebb erkölcsi kötelessége.

És ahogyan mi e társadalmat ismerjük, ahogyan ismerjük Szabadka jótékony egyleteit, körreit, népkonyháit, ahogyan ismerjük működésüket a múltból, meg vagyunk győződve arról, hogy egyetlen egy tagja sem fog e társadalomnak elmaradni a felhívásra, hanem valamenynyien összegyűlnek, hogy a kezdeményezőket nagy munkájukban segítsék s így ezzel saját céljaikat is előmozdítsák.

A nyomor az inség elleni védekezés minden mozzanatát figyelemmel kísérjük, hogy azokról a társadalmat pontosan, lelkiismeretesen tájékoztathassuk.

Képviselői beszámoló. Lovászy Márton, az ókanizsai kerület országgyűlési képviselője tegnap tartotta beszámolóját Ókanizsán a templomtéren. Az obstrukció történetét ismertette. Este tiszteletére banket volt.

Az olasz kereskedelmi szerződés. Római hírek szerint a kereskedelmi szerződéses tárgyalások Ausztria-Magyarország és Olaszor-

szág között kedvezően alakulnak s amint most állanak a dolgok, nagyon valószínű, hogy vagy az ideiglenes vagy pedig a végleges új szerződést még e hónapban aláírják. Kétségtelen, hogy az olasz kormányának kellett engednie, de helyzetét megkönnyíti az a körülmény, hogy az olasz közvéleményt egyáltalában nem érdekli a tárgyalás, kivéve természetesen a bortermelőket és borkereskedőket, akiknek nagy érdeke fűződik a borvámklauzula fentartásához, de a magyar kormány ellenállásán ez a törekvésük megtört.

Az új templom felszentelése.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, aug. 21.

Tegnap szentelték föl nagy ünnepélyességgel a zombori új templomot, melyet huszonöt esztendei munka után végre valahára befejeztek. A felszentelést Várossy Gyula, székesfehérvári püspök végezte. Ez alkalomra tölgyfa füzérekkel, zászlókkal díszítették föl az egész várost.

Várossy Gyula püspök Szombaton délután 4 órakor érkezett Zomborba. A fogadtatás impozáns programja már napok előtt meg volt állapítva. Császká érseknek közbejött halála miatt azonban a fogadtatás a tervezettnél egyszerűbb volt. Elmaradt a fáklyásmenet és a banquet. A pályaudvaron Hauke Imre polgármester üdvözölte a vendéget, majd megindult a hosszú kocsisor a városba. A püspököt láthatólag kellemesen lepte meg szülővárosának lelkesedése.

A menet az új templom elé vult, ahol Fehér apát plebános a kath. papság élén és Kupuszárevics esperes plebánossal az élükön a gör. kel. papság várta.

A templom előtt **Latinovics Pál** főispán üdvözölte. — Az üdvözlést a püspök rövid szavakkal megköszönte. Ezután a templomba vonultak, ahol a püspök rövid imát mondott. Az ima elvégzésével a régi templomból körmenet hozta át az ereklyéket az új templomhoz. Az ereklyéket a templom előtt felállított díszes sátorban egész éjjel imádatra hagyták kint.

Szombaton fél nyolc órakor kez-

dődött a felszentelés ünnepélyes ak-tusa. Az egyházi szertartást a püspök zárt ajtók mögött végezte. Eközben a templom előtti téren egybegyűlt sokaságnak **Latinovics Szaniszló**, városi tanácsos mondta el a templomépítés történetét. Beszélni kellett volna még **Thurszky Zsigmond** városi főügyésznek és **Mayer Nándornak** is, de az idő rövidsége miatt az ő beszédek elmaradtak.

Délután fél kettőkor ért véget a szertartás. Délután 5 órakor ünnepélyes körmenetben hozták át a régi templomból az új templomba a szentséget. Ekkor **Sóos karmelita** perjel szentbeszédet mondott.

Vasárnap délelőtt Várossy Gyula püspök a bérmálás szentségét adta föl Zomborból hétfőn reggel utazik el a püspök.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, augusztus 21.

A bajai lövészkert Szt.-István bálja.

A holt saison egyhangú csendeletől dermeteg kedélyekre a lökernek évről-évre visszatérő Szt.-István napi nagymulatsága van hivatalosan fényt és derűt árasztani. Ez a mulatság igazi népi ünnep volt az idén is, Baja város minden jobb társadalmi rétegének harmonikus egybeolvadása és hódolata a szépizlés a Terpszihoz oltárán.

Csak úgy hullámozott Baja város és környékének mulatni vágyó közönsége e napon a mi messzehírű kies ligetünkbe, hol igazán színekben gazdag és érdekes látványosság, meg sürgés-forgás tárult elénk.

A belépőt egy stilszerűen fölállított »lakonyha« fogadta, hol városunk legszebbjei festői magyar díszben szolgálták a legjobb nyársonstet a legzamatosabb magyar fajborok özőnével. Mindenki hódolt itt a magyaros vendéglátásnak és mire a vigkedvű fiatalok beljebb ért a trikolórral és festői pavillonokkal dusan felszerelt kertbe, már megvolt benne az a színmagyar derű, mely alapkövéül szolgált a további érdekes mulatozásnak.

Virágkorzó, világposta, konfetti és serpentin özőn alkotta a külső keretet, míg beljebb »dió-ráma,« han-

ŐSZI VETÉSHÉZ!

A kinek még vetőgépe nincsen, az ne mulassza el, hogy minél előbb egy „Unicum-Drill“ vagy „Kincsem“ vetőgépet legjobban megelégedésére. — Többek közt vettek: Nsgos **Regényi Lajos** úr, Nsgos **Kiss Ábel**, Nsgos **Dr. Radics Péter**, **Sztipics Fábian**, **Malagurszky Máté** Pálfi, **Dr. Dekker Gyula** kir. ítélőtábla bíró, **Báro Vojnics István**, **Racsman Janos** urak és még igen számos szabadkai földbirtokos.

[Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgépek a leghatékonyabban vetnek akár a sík földön, akár lejtős vagy hegyes vidéken. Az „Unicum-Drill“ és a „Kincsem“ vetőgép Bács-Bodrogh és Csongrád megyék részére kedvező fizetési feltételek mellett.

Telefon szám : 288.

Tisztelettel **SZÜCS ÖDÖN** Szabadka, **Baichl-féle palota.**
A vasutnak átellenében.

gultatos vásári bíróság, szenzációs bikavidal és az orosz-japán háború véres eseményeinek hirdető, de láthatatlan látványosságai hintettek port a nagyszámú megjelent Arturok szemébe és adták meg a mulatozásnak az országos vásár jellegét.

Ilyetén derűs eseményekkel telt el a mindvégig hangulatos délután, miközben városunk legjobb »lövők« mutatták be képességüket az érdeklődő hölgy- és férfitömegnek. *Bittermann* Károly és *Gebhardt* Károlylyal az élükön, kik az első díjakat vitték el, a fiatalabb gárdából is kerültek ki pompás lövők, kik megannyi díjat és tapsot kaptak.

És alig, hogy beállt az est, a fényesen kivilágított teremben kezdetét vette a tánc és tartott reggel négy óráig.

Az első négyest 100-nál több pár lejette.

A jelenvolt diszes hölgykoszorút nem bontjuk nevekre, mert kár lenne részleteire szedni azt a szindus képet, melyet a Bajáról és környékéről jelenvolt uri asszonyok és leányaik minden szemnek nyújtottak.

— **Bajai fodrász kartell.** A sör, bor, petroleum és egyéb bajai kartellek prózai világába némi humort varázsol az a legujabb kötelező megállapodás, melyre a bajai fodrászok léptek. Kimondották ugyanis a ma délután tartott 10 főből álló nagygyűlésükön, hogy a 6 krajcáros borotválkozás korszaka immáron lejárt és aki a külsőre némi gondot fordít, vasárnaptól kezdve már csak egy hódolhat passziójának, ha leszurja a 20 fillérre fölemelt obuluszt. A segédek persze hangosan tiltakoznak az új rendszer ellen, mert a borralalónak ezáltal alighanem beföllegzett, De — úgy hisszük — a fodrázmesterek is csak kárát vallják majd »hallatlan« kartelljüknek, mert a hetenkint eddig egyszer borotválkozó 6 krajcáros publikum minden valószínűség szerint csak kéthetenkint borotválkozik majd ezentul, ha ugyan az »asszony«-nak nem lesz ebbe beleszólása. És így nyilatkozik meg talán ismét Dumas tana a nőről, hogy minden földinek intézője az asszony, — még a kartellnek is.

— **Még egy bajai kartell.** Ez már jóval komolyabb. Ebben az inséges esztendőben mikor a lisztárak rohamos emelkedésükkel fenyegetik a szegényebb néposztályt, a pékmesterek, nem hogy föntartanak legalább a reájuk nézve eléggé jövedelmező »status quo«-t, a kenyérsütés 6 filléres árát, egyhangulag 10 fillérre emelték föl. Az új árak, melyek a közönség egyes rétegeiben méltán keltettek fölkavarodást, immár életbe is léptek.

A reformátusok közgyűlése.

A keresztény vallásfelekezetek hívei szeretettel jönnek Szabadkára, hogy egyházuk belügyeit itt intézzék el. Tavaly az ág. ev. egyházmege tartotta itt közgyűlését, az idén az evangélium szerint reformált keresztények kecskeméti egyházmegeje tartja városunkban rendes közgyűlését. Először jönnek városunkba, melynek lakossága ezen alkalommal szeretettel üdvözlí őket, s bizonyára nem mulasztja el az alkalmat, hogy ezen szeretetnek szívélyes, meleg fogadtatással adjon kifejezést.

Megteszi ezt Szabadka nemes lakossága, mert hiszen mindig első

feladatának ismerte a szeretet ápolásának révén a közös boldogulást előmozdítani.

A közgyűlés f. hó 24-dikén és 25-dikén lesz.

A gyűlésen 28 anyaegyház egyházi és világi képviselői, az egyházmege főgondnoka, az esperes és az egyházi s világi tanácsbírák vesznek részt. A gyűlést a gimnázium dísztermében tartják meg. A gyűlést megelőzőleg szerdán reggel 8 órakor könyörgő istentisztelet tartatik a széchenyi-téri imaházban, melyen a papság és a világi képviselők is megjelennek. A gyűlést az istentisztelet után 9 órakor kezdik meg és tart délig; délután 3 órakor pedig újból folytatják. 24-én szerdán délben a vidéki egyházmegei tagok tiszteletére a »Bárány« szállóban közös diszebed tartatik.

Dunába fult szabadkai.

Gabrics Gyuka, györgyeni koresmáros szerdán Apatinba ment egy malomba. Gabonát vitt öröltetni.

A malomhoz érve, ott csak a molnár kis fiát találta. Dacára annak, hogy a csónakkal nem tudott banni, másodmagával és a kis fiával beült a csónakba, hogy a malomhoz evezzenek.

Egy darabig csak ment az evezés, de egy erősebb áram felfordította a csónakot. A vízbe fordult emberek uszni kezdtek a part felé. Gabrics is erőteljesen szelte a habokat, s mármár veszélyen kívül ért. Ekkor egy forgó elkapta a szerencsétlen embert, s lesodorta a víz felszíné alá, ahonnan többé nem is került elő.

Holttestét vasárnap fogták ki. A szerencsétlenségről azonnal értesítették övéit.

UJVIDÉKI HIREK.

(Saját tudósítónktól.)

Ujvidék augusztus 21.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Pálkás Mihály 22 éves napszámos ma d. e. lakásán többször mellbe szurta magát. A gyorsan megérkezett orvosi segítség Pálkást a halál torkából megmentette, melybe szerencsétlen szerelme vitte.

— **Tűzhalál.** Scheer Fülöp keresk. Erhard Fanni nevű 22 éves cselédje főzés közben a borszeszgyorsfőzőt feldöntötte, miközben ruhája lángot fogott. Égési sebei oly súlyosak voltak, hogy ma hajnalban a kórházban meghalt.

— **Az új népiskolai törvény ellen hatalmasan agítálnak Zágrábban.** Az ottan szított tűz öldöklő hatása ide Ujvidékre is kiterjed. Felszólította a zágrábi bizottság a magyarországi szerb tanítókat, hogy a mozgalomban ők is tevékeny részt vegyenek. Minő egyek ők most, a zágrábi testvérek, a haza gyűlöletben, máskor a horvát a szerbnek még a szemét is kikaparná! A szerb tanítók még eddig határozott nyilatkozatot nem adtak, mert tudják mi vár reájuk, de ehelyett megadták a szerb hatóságok és iskolaszéki elnökök a választ, hogy ők tiltakozni fognak a magyarok brutalitása ellen. Nekik nem tehet a kormány semmit. Pedig ezt nagyon rosszul

tudják. Mert a népoktatási törvényünk világosan intézkedik az iskolaszékek hatásköréről. Ebből a testületből pedig a politika számüzve van. Akinek azonban kedve tartja mégis politizálni, az bátran teheti, *de nem mint iskolaszéki tag.*

— **Idősb Jójárt János** ref. tanító, mint említettük 42 éves szolgálata után nyugalomba vonult. A tanítóság méltó módon akarja vezérenek, nesztorának érdemeit megünnepelni. A beiratások után »Jójárt ünnepély«-t rendez a kiváló férfiú tiszteletére és örök emlékére egy alapítványt teremt.

— **Érdekes jelensége** a piacunknak! 1 kiló szőlő 16 fillér, 1 csomó zöldség 8 krajcár. A háziasszonyok most már nem tudják, hogy mit tegyenek a levesbe és mit találjanak fel csemege gyanánt. Ha zöldséget tesznek a levesbe, akkor a leves többé kerül, mint a hus.

HIREK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 3. A szabadkai magyar asztaltársaság szüreti mulatsága a városligetben.

Szeptember 3. A máv. szolgaszemélyzet bálja a Polgári szálloda kerthelyiségében

Szent István napja.

A magyar királyság szent emlékezetéhez méltóan ünnepelték meg Szabadkán is Szent István napját. A város külsőleg is jelét adta tiszteletének. Középkületeken, magánosok épületein nemzeti színű zászlók lengtek.

A szt. Teréz templomban ünnepi mise volt, melyen a hatóság, államhivatalnokok díszben jelentek meg.

Este ünnepi lakomák voltak. A gazdakör helyisége megtelt az ünneplőkkel. A vacsora után *Regényi* Lajos, a kör elnöke állt föl, s lelkes szavakkal méltatta az első magyar király érdemeit, buzdított arra, hogy emlékezetéhez hű és méltó maradjon minden magyar ember. Szavait lelkes éljenzés követte.

A függetlenségi párt a városligetben tartotta meg az ünnepi lakomát. *Mukics* Simon a nap jelentőségét méltatta. Utána *Kalmár* Antal mondott beszédet.

— **Az izr. hitközség elnökválasztása.** A helybeli izr. hitközség vasárnap délelőtt tartott közgyűlésén töltötte be a dr. *Blau* Géza lemondása folytán üresedésbe jött elnöki széket. A választás egyhangulag dr. *Klein* Adolfrá, az eddigi alelnökre esett, a kiből a hitközség buzgó és hithű vezetőt nyert és aki már eddig is, mióta mint helyettes vezeti a hitközség ügyeit, nagyfokú tevékenységet fejtett ki a megingott pénzügyi egyensúly helyreállítása végett. Az alelnöki tisztségre szintén egyhangulag dr. *Török* Ármin nyug. törzsvorost választották meg. Frankl hitk. jegyzőt 600 frttal nyugdíjazták.

— **Közgyűlés.** A 27-iki közgyűlés tárgysorozatából kiemeljük a következőket: Polgármesteri jelentés. Interpellációk, indítványok, miniszteri leiratok. Dr. *Dominus* Simon indítványa a palicsi orvos magángyakorlatának eltiltása tárgyában. A tanács javaslata néh. özv. *bajsa* Vojnich *Tivadarné* hagyatéka ügyében benyújtott osztály egyezség tervezet tárgyában. Tanács javaslata dr. *Biró* Károly polgármester indítványa tárgyában Palics fürdő kiépítésére vonatkozólag.

— **A földmives iskola évi jelentése.** Ásványi Lajos a palicsi földmives iskola igazgatója a záróvizsga alkalmából tanévvégi jelentést bocsátott ki, amelynek fontosabb adatai a következők: A tanév elején beiratkozott összesen 30 tanuló, év közben eltávozott 8. Az előirt tantárgyakon kívül a házi ipari cikkek közül a kosár, seprű, kefekészítésben gyékény csuhéfonásban, nemkülönben a kovács és bognár mesterségekben is oktatást nyertek a növendékek. A rendes tanításon kívül 20 téli tanfolyamos növendékekkel foglalkozott a tantestület, továbbá a tanítónői továbbképző tanfolyam résztvevői részére tartott gazdasági okmutatást. Az igazgatóság számos termelőnek gazdasági tanácsadással szolgált. A földmives iskola összes tangazdasági területe ezidő szerint 614⁴⁵⁶/₁₆₀₀ kat. holdat tesz ki. Állatállományi kimutatás szerint jelenleg van 30 db. ló, 73 db. szarvasmarha, 360 db. juh, 90 db. sertés, 231 db. baromfi, 8 család méh. A 28 k. hold kiterjedésű faiskola kertből kiadatott összesen 102,700 db. facsemete. A gyümölcs terméshől (cseresznye és kajsz) bevételeztetett 2024 kor. 34 fillér. Az idei szőlőtermés holdanként 8—10 hl. mustot ígér. Eladatott összesen 102,300 db. szőlővessző. A múlt évben 871 hl. must lett szürve, 146 hl eladtak, többi pincekezelés alá vették. Huszonegyezer liternél több palackbort bocsátottak áruba.

— **A tanítónőképző új tanára.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Patyi* István losonci állami tanítóképző-intézeti segédtanárt hasonló minőségben a szabadkai áll. tanítóképző-intézethez áthelyezte.

— **Nagybeteg járásbíró.** Mint részvétellel értesülünk, dr. *patai Szubotich* Gyula nyug. járásbíró súlyos betegen fekszik lakásán Tegnapelelt ugyanis szélhűdés érte és azóta eszméletlen állapotban van. Az orvosok remélik, hogy a köztiszteletben álló öreg urat megmenthetik az életnek.

— **Csöd.** A szabadkai törvényszék mini csöd bíróság, a mai napon *Motlik* Károly adai kereskedő ellen a csödöt elrendelte Csöd biztos *Kindrs* Gábor törv. bíró, tömeggondnok *Hodik* János dr. adai ügyvéd, helyettese *Singer* Simon dr. szabadkai ügyvéd

— **Halálozás.** *Berovics* János nyug. városi utbiztos folyó hó 21-én reggel 3⁴/₄ órakor hosszas betegség után 69 évében elhunyt. Temetése ma d. u. 5 órakor volt nagy részvét mellett. — *Özv. Peacsek* *Jakabné*, szül. *Schneider* *Anna*, *Peacsek* *Jakab* néhai elemi iskolai igazgató özvegye, t. gnep reggel 71 éves korában *Jakab*-*utcai* lakásán elhunyt. Mivel az elhunytak hozzátartozói nem voltak, a lakást a rendőrség lezárta és a talált értékeket, takarékpénztári könyvet stb. zár alá vette. A temetés ma délután négy órakor ment végbe.

— **Új telefonállomás.** A kereskedelmi miniszter közhírré teszi, hogy Adán a zentai városi távbeszélő hálózathoz csatlakozó nyilvános telefonállomást rendezett be, mely utóbbi a belföldi helyközi forgalomban is részt vehet.

— **A rabló szeretője.** A betyáromantika világába illő jelenet játszódott le tegnap délelőtt a helybeli rendőrség bünygyi osztályán. Egy elrongyolt ruházatu számalmas külsejű asszonyi teremtés állított be az ügyeletes kapitányhoz ezekkel a szavakkal: »En a Kánya szeretője vagyok. Tartóztassanak le.« Azután elmondta, hogy áprilisban, amikor az alsó Bácska rettegett rablóvezetőjét, Nagy barna Józsefet (Kánya) a rendőrség elfogta, eltávozott óbecsei lakásáról, a hová a Kánya bandája a sok betörés, vonatrablás, lókötés stb. zsákmányait hordta és a környékbéli kukoricásokban bujkált a csendőrség elől. Most pedig megtörve a bujdosás

fáradalmaitól, bejött a helybeli rendőrséghez és bejelentette, hogy ő Kánya Józsefné szül. Utcai Erzsébet és bűnhődni akar a sok bűnpalástolásért és bűnrészségért, a mit a szeretőjeért elkövetett. Letartóztatták és őt is átadják az ügyészségnek.

— **Huszárok Szabadkán.** A helybeli 4. honvédszázad tartalékos legénysége, ma vonult be a fegyvergyakorlatok teljesítése végett. Most tehát mintegy 300 huszárral van több Szabadkán, mint a rendes körülmények között.

— **Mentő hírek.** Kiszeli Márk IV. kőri háza előtt néhány legény parázs verekedést rendezett. Eközben beszaladtak a házba fegyverül használható eszközökért. A ház tulajdonosa kiment közéjük, de pórul járt, mert kétszer is úgy fejbe ütötték, hogy a mentőknek kellett segínyt nyújtani, ma reggel pedig a kórházba vitték. — **Bacsics György III. kőri fodrásznak** a jobb kezét szurkálták össze. — **Hadnagy István** napszámos favágás közben a balkéz tőjén vágta el az inakat. — **Szkala János** 9 éves fiu egy fuvaros kocsián ült, amelyen hordót szállítottak. Utközben leesett a köcsiről, egyik kerék a jobb lábán ment keresztül és felszakította az ereket. A kórházba szállították. — **Terhes Nándor** 4 éves gyermeknek játék közben egyik társa egy kukorica szemét dugott az orrába, amelyet az orvos sem birt hamarosan eltávolítani, úgy hogy a kórházba kellett szállítani.

— **Gyujtogatás.** Farkas Gergelyné szül. Dusnoki Rozália ma reggel panaszt tett a rendőrségnél, hogy a tölgyfásban kazalba rakott 192 kor. értékű szalmáját ismeretlen tettes felgyujtotta. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Rendőri hírek.** Kovács Guncsi Boris és Sztojko Boris ismert helybeli vásári tolvajokat a zombori rendőrség tegnap letartóztatta. — **Katona Soma** h. állomásfőnök cseledje, Gábor Ilka különféle ruhanevelőket lopott el gazdájától. A lopott holmit a rendőrség megtalálta a tettesnél.

Sakkverseny.

Két napról számolunk be mai cikkünkben. Pénteken Zambelly kilépett a versenyzők közül; ugyan-e napon Grüner jegyzett vele szemben félbe maradt de amugy, is nyert állásu parthiet.

Vajda Salamont 12 lépés alatt verte meg. Brenner Sztrokay erős támadása ellen nem érvényesíthette bástyáit s fel adta a reménytelen küzdelmet Matievics Sáfrán játszma előbbi javára qualitas előnyvel félbe maradt.

Grüner Salamont, hibája folytán bár előbb tisztelt veszített, nyert 39 lépésben. Sztrokay Vajdával a Maróczy Pillsburg játszma szerint haladt s Vajda hibája miatt qualitas nyert de erős ellenfelével szemben csak remies-t tudott elérni. Ugyiszintén remies-vel végződött a Matievics Brenner parthie Sáfrán szombaton Zambellytől nyert egységet irt.

A verseny állása a mai napig a következő.

Grüner 9 Vajda 9 Matievics 5 1/2
(1) Sztrokay 5 1/2 Brenner 4 1/2 Zambelly 3 1/2 Salamon 2 (1).

Elégette a gyermekét.

Az örült apa rémtette.

Péterrève (Petrovoszelo) község lakosait tegnapóta rémes eset tartja izgatottságban. Egy szerencsétlen ember, akit a feleségéről terjesztett hazugságok örült módon féltékeny nyé tettek, megzavárdott pillanatában tűzbe dobta alig egy hetes gyermekét.

Néhány hónapja suttozni kezdtek a faluban, hogy Nagy Sándorné megcsalja az urát. A hazugságok a férj fülébe jutottak s azon naptól kezdve nem volt nyugta a szerencsétlen asszonynak.

Ha eltávozott hazulról, az asszonyt a szobába zárta és úgy vigyázott rá, mint a rabra.

Egy hét előtt az asszony egy egészséges csecsemőnek adott életet. Mikor az apróság megszületett, Nagy Sándor féltékenysége megtízszereződött s folyton, uton-utfélen azt kiáltotta:

— Nem az én gyermekem. Megölöm azt a gazembert.

Tegnap Nagy Sándor délután hazaérkezett és se szó, se beszéd nélkül kikapta a bölcsőből az egyhetes csecsemőt s kiszaladt vele a szobából. Egyenesen a kenyérsütő kemencéhez vitte, amelyben tűz lobogott. A szerencsétlen ember a gyemeket a tűzbe dobta, ahol zsenge teste porrá égett.

No most legalább nyugott vagyok, hogy nem a más gyermekét fogom felnevelni — mondta — a környezetének.

Ezután iszonyu kacagásba tört ki, amiben már több volt az örület, mint a józanság.

Nagy Sándorné amikor férje rettenetes tettét meghallotta, eszméletét veszítette. Alig hiszik, hogy az életnek megmenthetik.

A háború.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Tokio, aug. 22.

Nodzu csapatai 19-én foglalták el Ansanczant. A Csancsan-felé tett látszólagos visszavonulással sikerült megtéveszteni az orosz hadtesteket, melyek nyomban az elhagyott pozíciók elfoglalására siettek. A város előtt csatározások voltak. Ansancsan megerősítését megkezdték. Az ellenség mindenfélől gyorsan vonul vissza Liaojang felé.

Csifu, aug. 22.

A japánok újabb rést törtek a Drakonovij erődök vonalán. Az elfoglalt pozíciókra villámgyorsasággal és rengeteg erőfeszítéssel előbb kisebb kaliberű ágyukat vontatnak fel, pár pillanat alatt fölszerelik s azzal lövöldözik a meuekülő vagy rohamot intéző orosz csapatokat. Ezalatt nehéz ostromágyukat vontatnak fel s ezekkel már magát a várat bombázzák. A tenger felől is szakadatlanul omlanak a bombák a városra és a várra.

Tokio, aug. 22.

Nodzu és Oku erősen szorítják északnak az orosz csapatokat. Kuroki beékelte seregének legjavát Mukden és Liaojang közé. A visszavonulás utját Mukdenbe elvágta. Kuropatkint döntő ütközetre fogják szorítani, különben csapatai hátsó részét elvágják tőle.

Csifu, aug. 12.

A japánok elűzték az oroszokat a Galamb öbölből és elfoglalták a belső

védelmi vonal nyugati részének északi részét. Az orosz tüzérség ágyúzása megakadályozta a japánokat, hogy a Galamb öböl mellett levő erődöt megszállják.

TAVIRATOK.

A francia-angol egyezmény.

Budapest, aug. 22. Párisból jelentik: A Matin illetékes oldalról értesül, hogy a Marokkóra vonatkozó francia-angol egyezmény aláírása óta a két szerződéses hatalom viszonya barátságos. Anglia semmi módon sem törekszik Franciaország ellen működni, a mely békés missziója tekintetében teljesen szabadkezett nyert. El Menebhi ügye semmiképen sem érintheti Franciaország érdekeit Marokkóban. Mohamed El Torres lemondásának hire valótlan.

Óriási cyklon.

Frankfurt aug. 22. Mint a Frankfurter Zeitung New-Yorkból értesül, aug. 21-én St.-Paulban és Mineapolisban egy cyklon által számos ember életét veszítette vagy megsebesült. Az anyagi kárt 2 millió dollárra teszik. A tivoli és az Empire-színház elpusztult. A Missziszippin át vezető hid járhatatlan. A katolikus árvaház elpusztult, mely alkalommal 25 gyermek megsérült.

Plehwe gyilkosát felakasztották.

Budapest, aug. 22. Berlinből jelentik mai kelettel, *Ivan Szaszanovot; Plehwe gyilkosát, július 15-én a Péter-Pál erődben legfelsőbb parancsra felakasztották.* A haldokló merénylő e napon többször elvesztette eszméletét s az orvosok kijelentették, hogy csak pár órája van hátra. Ekkor megjelent a kórházban egy tiszt, a ki a merénylőt hordágyra tette és elvitette az erőd belsejébe. Itt az oroszok étherinjekciókkal magához térítették. Erre írásbeli meghatalmazás alapján az erőd hőhéra átvette Szaszanovot és felakasztotta. Az orvost, aki az injekciót alkalmazni nem akarta, mikor megtudta, miről van szó, megkorbácsolták és száműzték.

Sztrájkolók és sztrájktrörök.

Budapest, aug. 22. New-Yorkból jelentik: Chicagóban ezer sztrájkoló megtámadta a sztrájktrörököt. Lövéseket váltottak, miközben egy embert megöltek és kilencet súlyosan megsebesítettek.

A malommunkások sztrájkja.

Budapest, aug. 22. A malommunkások sztrájkja tovább tart, dacára annak, hogy a malomtulajdonosok és igazgatók mára tüzték ki azt a határidőt, a melyen belül a sztrájkoló munkásokat visszafogadják. Ellenkező esetben a munkaadók elbocsátják őket. A sztrájkolók ma reggelig munkába nem állván, mindnyájuk munkakönyveit a délelőtt folyamán a IV. kerületi elüljáróság, mint elsőfoku iparhatóságához szállították be.

Rigó Jancsi.

Budapest, aug. 22. Chimay herceg elvált felesége, a szépséges Ward Klára tudvalevően férjhez ment újra és elhagyta Rigó Jancsit. A gazdag Chimay hercegné takaros összeget adott végkielégítésként Rigó Jancsinak s megígérte, hogy továbbra is gondoskodni fog róla, ha megszorul. Rigó Jancsiban azonban erre fölébredt a megbántott cigánybüszkeség s a következő levelet írta a *La Patrie*

lapnak: „A mig Ward Klára férje voltam én kezeltem a vagyonát. Most hogy szakítottam vele, legyen róla meggyőződve sohasem lesz szükségem a segítségére, mert munkámmal mindig meg fogok keresni annyit a mennyire szükségem van.”

MULATSÁGOK.

A szabadkai kath. legényegylet f. hó 21-én nagyon sikerült házimulatságot rendezett saját egyleti helyiségében melyen az egyleti elüljáróságon kívül társadmunknak több előkelő tagja jelent meg. A megjelent hölgyek névsora a következő: László Mariska, Bukovics Nővérek, Oláh Mariska, Szalai Matild, Frenner Mariska, Szalai Etelka, Gönczö Etelka, Siflis Emmike, Horváth Teruska, Hepella Józefa, Nagy Barna Juliska, Silák Amál, Vrabcz Katicza, Bognár Katicza, Pintér Mariska, Hicsik Teruska, Moyzes Margit, Holcz Mariska, Mihály Etelka, Heidecker Erzsike, Kovács Gizella, Papp Katicza, Miklós Teruska, Schmidt Juliska, Szegszárdi Irénke, Balogh Piroška, Moricz Rozika, Róka Katicza, Szeif Gizella, Matkovics Lizike, Vidákovics Rozika, Volf Mariska, Ivánovits Nándorné, Takács Mariska, Huszka Julia, Nagy Margit, Bözse Vituska, Bartus Etelka, Romcsánovics Mariska, Mészáros Piroška, Agács Etelka, Sztanik Ilonka, Szabó Teruska, Horvát Erzsike, Ivanovics Margit. Nagy Mariska, Péits Katicza, A mulatság sikere *Szala y* egyleti első dékán buzgolkodását is dicséri.

EGYLET.

Az ipartestületi dalárda f. hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg az idei rendes közgyűlését *Nánay Mihály* korelnök elnöklése alatt. A jelentések felolvasása és a felmentvények megadása után *Nánay korelnök* elrendelte a tisztújító választást. Megválasztottak: Pénztárnokká: *Majland György*; ellenőrökké: *Tikviczki Péter* és *Gergely János*; gondnokká: *Sörös Pál*, jegyzökké: *Hamburger Mór* és *Körtvélyessy Béla*; választmányi tagokká: *Arnold Mátyás*, *Szende Oszkár*, *Karkos József*, *Molnár Lajos*, *Korom Sándor*, *Milassin József*, *Szám Antal*, *Smigocz Antal*, *Maczankó Károly*, *Richter János*, *Szommer Péter* és *Fazekas Mátyás*.

Ezután *Hamburger Mór*t egy házszabály tervezet kidolgozásával bízták meg. A nyomdász és cipész bálnak 5—5 koronát szavaztak meg.

Helyi gabonaárak.

Buza ma élénken volt kinalva megfelelő vételkedv mellett forgalomba került 2000 mtm. 10.40 koronás árban.

Jéltékeny forgalom mellett rozsot 7.70, zabot 6.60, árpát 7.30 és tengerit, mely utóbbiból igen élénk kereslet nyilvánult. 7.60 koronáért aasárolták 50 kgként.

Budapesti gabonatözsde

— Aug. 19. —

Déli sárlat: Buza ápr.-re 11.35. — 10.95, buza máj. 1904. — — — — —, buza okt. 11.13—11.14 rozs ápr.-ra — — — — —, rozs májusra — — — — —, rozs okt.-re 8.54—8.56, zab májusra — — — — —, zab — — — — —, zab okt.-re 7.44—7.45, teng. szept. 1904. 7.76—7.77, tengeri aug. 7.56—7.55, teng. máj. 1905. 7.69 — — — — —, repce — — — — —, repce aug. — — — — —

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Írta: Sienkiewicz Henrik. 42

„Oh, minő csapás! minő szerencsétlenség“ ismételtetik a jelenlévők, kezeikkel a fejeikhez kapkodva.

E pillanatban a faluból örömrivalgás tör a kastélyig. A németek ünneplik győzelmüket.

Jacinszkyék ismét visszatérnek a terembe.

Meghallották, mikor a földes ur az ajtóban így szól feleségéhez: „Il faut faire bonne mine“ (jó arcot kell mutatni.) És a fiatal urnő már nem sir. A szemei szárazok az arca vérpiros.

„Most mondja el, hogyan történt?“ kérdé a házigazda.

„Hogyan történhetett volna másképen, nagyságos uram,“ szólalt meg az öreg Mátyás, „mikor még a pognebini parasztok is Schulbergre szavaztak.“

„Ugyan ki?“

„Mit? Pognebiniek?“

„Igen! Én is, de mindnyájan láttuk, mikor Bartek Slovik Schulbergre szavazott...“

„Bartek Szlovik?“ kérdé az urnő.

„Igen. Most gyalázzák a többiek. A földön hempereg, sir, a felesége szidja. De én magam is láttam, mikor szavazott.“

„Ilyen embert ki kellene korbácsolni a faluból,“ mondta az egyik szomszédos földbirtokos.

„Mert nagyságos uram,“ folytatta Mátyás, „akik a háboruban voltak, mind Schulbergre szavaztak. Azt mondják, hogy ezt parancsolták nekik...“

„Ez visszaélés. A választás érvénytelen, ez kényszer, ez csalás!“ hangzott minden oldalról.

A pognebini kastélyban ezen a napon nem volt vigság.

Este a földes ur elutazott, csak-hogy nem Berlinbe, hanem Drezdába.

Az elátkozott, megvetett Bartek eközben egyedül ült gunyhójában. Még a felesége is idegenkedett tőle, mert még ő sem szólott hozzá egyetlen szót sem.

Az ősszel az Isten jó termést adott, és Jüzt ur, aki birtokába vette Bartek tulajdonát, meg volt elégedve. Nem csinált rossz üzletet.

Egy napon három ember ment Pognebinből a város felé: egy paraszt, egy paraszt asszony és egy gyermek. A paraszt meg volt görnyedve; koldushoz hasonlított. A városba mentek, mert Pognebinben nem kaptak munkát. Az eső esett. Az asszony zokogott fájdalmában mert elvesztette gunyhóját, s mert távoznia kellett a faluból. A paraszt hallgatott.

Az uton csend volt, kocsit embert nem láttak, csak keresztire felfeszített terjesztette szét átázott karjait. Az eső egyre sürűbben zuhogott és sötételni kezdett. Bartek, Magda és Franek a városba mentek, mert a gravellotei és szedáni győzőnek a Boege ügyből fennmaradt büntetését a héten le kellett ülnie.

A Jacinszki házaspár még mindig Drezdában volt.

Vége.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Kollektív legolcsóbban vásárolni

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 " "
Felöltő	17 " "
Gyermek öltöny	5 " "
Gyermek felöltő	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 " "
Fü és leánygallérok	5 " "

11514/004. tan. sz.

Árlejtsési hirdetmény.

A Mária Valéria közhórház szemészeti osztályának kibővítéséhez szükséges fürdők, és a vízvezeték kiterjesztéséhez szükséges munkákra f. évi augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor a közművelődési ügyosztály helyiségében írásbeli zárt árlejtsés fog tartatni; — Az ajánlatok a kitűzött időig a városi tanács igtató kivatalában adhatók be. — Az ajánlatok benyújtásával egyidejűleg az ajánlati összeg 10% a bántópenz gyanánt teendő.

A költségvetés és az árlejtsési feltételek a közművelődési ügyosztályban megtekinthetők.

Szabadkán, 1904. évi aug. 22-én.

Dr. Bollts József
tanácsnok.

Tankönyv-vásár!

Ki vagy?
Mutasd könyvtárat
Megismered magad!

„Antikvárium“

Szabadkán a gimnáziummal szemben az összes iskolák részére szükséges könyveket fél áron adja.

„Antikvárium“

Szabadkán a gimnáziummal szemben Késpénzért vesz könyveket, Zeneműveket, (Hangjegyet). Rendkívül olcsón ad el.

Képes levelező-lap csak 1 kr. drbja. Levélpapírok stb.

bámulatos olvasó.

Tanulók, szülők és nevelők, ha nem akarják pénzüket kidobni, úgy vegyék szükségletüket az Antikváriumban.

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vestag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort, Zongorát, Bort, Gyümölcsöt,	Gabonát, Üzletet, Műhelyt, Lakást,	Üzleti helyiséget Nyaralót, Birtokot, Házat,
--	---	---

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmezei Napló“

kis hirdetési rovatát.

Bácsmezei Napló

ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor

könyv és papír kereske-

désében főtér.

Heumann Mór

könyv és papír kereske-

désében főtér.

Meznerics József

fűszer és csemege üzleté-

ben honvéd laktanya

mellett

Tenner B.

dohány-tőzsde és iaték-áru

üzletében Kossuth-u.

Erdélyi D. és Társa

dohány nagy-tőzsde

Kossuth utca.

Beck Sándor

fűszer és liszt üzlete a

törvényszékek szemben.

Herezli József

fűszer- és liszt üzlete

Petőfi-utca sarkán.

Krécsi A. Nándor

könyv és papír kereske-

désében Deák-u.

Gerber Jakab

dohánytőzsde és esztergá-

lyos üzletében Kossuth-u.

Nojesek Géza
fűszer és csemege üzleté-
ben Damjanich és Ber-
csényi utca sarkán.

PALICSON

Menczel Mihály

fűszer és csemege üzle-

tében

Spitzer és Klein

fűszer és csemege üzle-

tében Rudics-u.

Kiadóhivatalunkhoz inté-

zett levelek csakis bé-

lyeggel továbbíthatók.

Piros szegfű

nem láttam az ígért

estélyen. Önkéntes. 4 9

Vidéki deák

teljes ellátást nyer egy

jobb családnál. Cím a

kiadóban 420

Nagyon

kényelmes ellátást és egy kü-

lön szobát, amely igen alkal-

mas a tanulásra, ajánl egy szegényebb

család. Cím a kiadóban. 421

Inas

jól mulatott, engem pedig a fa-

képnél hagyott 422.

Egy

csinosan butorozott szoba kiadó,

ugyanott teljes ellátás is kapható

Cím a kiadóban. 423.

Juris

választ kér levelére. 424.

Árva

szeretne Önnel találkozni, kéri a

a hely megjelölését. Levél a k-

adóba intézendő „Árva“ jelige alatt 425.

Szatócs üzlet

házzal együtt családi

körülmények miatt el-

adó esetleg kedvező feltételek mellett kiadó.

Cím a kiadóban- 418.

Varró leányok

állandó foglalkozásra

és tanuló leányokat

felvesz Barth Henrikné Eötvös-utca Ugyan-

ott egy kisebb üzlet helyiség azonnal

kiadó. 354

Pénzkölesönt

házakra, telkekre, föld-

birtokokra, második,

harmadik helyre is. Cím a kiadóhiva-

talban. 117

Izletes

ebédkosztot nyerhet 2-3 intelli-

gens uri ember egy jobb család-

nál. Cím a kiadóban. 175.

Egy vagon

salgótarjáni szén azon-

nal eladó. Cím a ki-

adóhivatalban. 356.

HALLATLAN KEDVEZMÉNY

Pártos Hermannál!

Bármiy óra rendes javítása 2 évi jótállás mellett 75 kr.
Egy óra üveg frt —.10
Egy pontosan járó ébresztő óra 1.50
Valódi nickel zsebórák 3 frttól feljebb
Kétfedelű ezüst zsebórák 5.50 fe jebb
Valódi tajték pipák 1.50 feljebb. Javitó műhely, aranyműves és ékszer munkákban.
JAVÍTÁSOK GYORSAN S PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.
Photo-email képek készítése arany-, ezüst- és dublé keretben Mindenféle ékszer muukák ujonnan elkészítése jutányosan.

Egy jó karban levő zongora

juányos árban azonnal eladó.
Czím a kiadóban.

! BIZTOS SIKER!

Tessék próbát tenni!

Eddig még nem létezett a legjobb és legbiztosabb szer lábizzadás ellen.
Ára 1 kor. 20 fill.
Kapható egyedül a készítőjénél KRNYAJSZKY PUSKÁS DUSÁN Szabadkán.

Valódi csak ezen véd-jegyvel.

„JUNÓ“

Lichtneckert-féle ház a vasútállomással szemben és DERTÜL JÁNOS műköszörfősnél Kazinczy-utca.